

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1969-1970.

4 NOVEMBER 1969.

Ontwerp van wet betreffende de voorwaarden waaronder echtscheiding door onderlinge toestemming en scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming kunnen worden toegelaten.

VERSLAG
NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE (1) UITGEBRACHT
DOOR DE HEER **ROMBAUT**.

MIJNE HEREN,

Dit ontwerp van wet is gesproken uit een wetsvoorstel, dat door de heer J. Defraigne werd ingediend bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 27 november 1968 en dat tot doel had de voorwaarden, waaronder echtscheiding door onderlinge toestemming kan worden toegestaan, te vereenvoudigen.

Herinneren wij er aan dat artikel 297 van het Burgerlijk Wetboek, volgens hetwelk een nieuw huwelijk niet mocht aangegaan worden gedurende de eerste drie jaren na het tot stand komen van echtscheiding door onderlinge toestemming, reeds werd opgeheven door artikel 4 van de wet van 30 juni 1956, en dat artikel 5 van de wet van 20 juli 1962 artikel 278 van het Burgerlijk Wetboek, volgens hetwelk machtiging vereist wordt van ouders of ascendenten, heeft opgeheven.

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Pierson, voorzitter; Baert, Calewaert, Custers, De Baeck, Delhaye, Goffart, Hambye, Herbiet, Jottrand, Merchiers, Renquin, Van Bogaert, Van Cauwelaert, Vanderpoorten, Van Hoeylandt en Rombaut, verslaggever.

R. A 8016

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

427 (Zitting 1968-1969) : Ontwerp overgezonden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1969-1970.

4 NOVEMBRE 1969.

Projet de loi concernant les conditions d'admissibilité du divorce par consentement mutuel et de la séparation de corps par consentement mutuel.

RAPPORT
FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. **ROMBAUT**.

MESSIEURS,

Le présent projet de loi est issu d'une proposition de loi déposée le 27 novembre 1968 par M. Defraigne à la Chambre des Représentants. Cette proposition visait à simplifier les conditions dans lesquelles le divorce par consentement mutuel est permis.

Rappelons que l'article 297 du Code civil, selon lequel un nouveau mariage ne pouvait être contracté durant les trois premières années qui suivaient le divorce par consentement mutuel, avait déjà été abrogé par l'article 4 de la loi du 30 juin 1956, et que l'article 5 de la loi du 20 juillet 1962 avait abrogé l'article 278 du Code civil, prescrivant l'autorisation des parents ou des ascendants.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Pierson, Président; Baert, Calewaert, Custers, De Baeck, Delhaye, Goffart, Hambye, Herbiet, Jottrand, Merchiers, Renquin, Van Bogaert, Van Cauwelaert, Vanderpoorten, Van Hoeylandt et Rombaut, rapporteur.

R. A 8016

Voir :

Document du Sénat :

427 (Session de 1968-1969) : Projet transmis par la Chambre des Représentants.

De voorwaarden, door de wet vereist om thans echtscheiding door onderlinge toestemming te kunnen aangaan, zijn de volgende :

1. het huwelijk moet minstens twee jaar oud zijn (art. 276 B.Wb.);
2. het mag niet meer dan twintig jaar oud zijn (art. 277 B.Wb.);
3. de man moet een leeftijd van minstens vijftwintig jaar bereikt hebben (art. 275 B.Wb.);
4. de echtgenote moet minstens eenentwintig jaar oud zijn (art. 275 B.Wb.);
5. zij mag niet meer dan vijfenveertig jaar oud zijn (art. 277 B.Wb.).

Het oorspronkelijk wetsvoorstel van de heer Defraigne voorzag in artikel 1 een wijziging van artikel 275 B.Wb. door het bepalen van de minimum leeftijd voor beide echtgenoten op drieëntwintig jaar, in artikel 2 een wijziging van artikel 276 B.Wb. door het brengen van de minimum-duur van het huwelijk op drie jaar, en in artikel 3 de opheffing van artikel 277 B.Wb., wat betekent het afschaffen van alle beëindiging in zake de duur van het huwelijk, alsook afschaffing van een maximum leeftijd voor de echtgenote. Het vierde en laatste artikel van het wetsvoorstel past in het licht van deze wijzigingen artikel 289 van het Burgerlijk Wetboek (en derhalve ook het gelijklopende, maar nog niet in voege zijnde, artikel 1297 van het Gerechtelijk Wetboek) aan.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft alle bepalingen van het oorspronkelijk wetsvoorstel aangenomen, behoudens de voorgestelde minimum-duur van het huwelijk op drie jaar. De Kamer heeft gemeend die duur op twee jaar te moeten laten, eensluitend met de huidige wetsbepaling.

Daarenboven heeft de Kamer de titel van het oorspronkelijk wetsvoorstel aangevuld met de woorden « en scheiding van tafel en bed door onderlinge toestemming », omdat inderdaad artikel 21 van de wet van 20 juli 1962 aan artikel 306 van het Burgerlijk Wetboek een tweede lid heeft toegevoegd, zeggend dat in de gevallen, waarin de echtgenoten uit de echt kunnen scheiden door onderlinge toestemming, het hun eveneens vrij staat tot scheiding van tafel en bed over te gaan.

De tekst werd op 12 juni 1969 door de Kamer van Volksvertegenwoordigers met algemeenschap van stemmen en zonder enige opmerking goedgekeurd.

Uit een korte bespreking in de schoot van uw Commissie voor de Justitie bleek ook hier eensgezindheid te bestaan om dit ontwerp van wet bij te treden.

Na goedkeuring van dit ontwerp door de Senaat zullen dan nog enkel als voorwaarden blijven om echtscheiding door onderlinge toestemming aan te gaan :

1. een minimum-duur van het huwelijk van twee jaar;
2. een minimum-leeftijd voor beide echtgenoten van 23 jaar.

Les conditions que la loi impose actuellement pour pouvoir divorcer par consentement mutuel sont les suivantes :

1. les époux doivent être mariés depuis deux ans au moins (art. 276 C.C.);
2. ils ne peuvent être mariés depuis plus de 20 ans (art. 277 C.C.);
3. le mari doit avoir atteint l'âge de 25 ans au moins (art. 275 C.C.);
4. la femme doit être âgée de 21 ans au moins (art. 275 C.C.);
5. elle ne peut être âgée de plus de 45 ans (art. 277 C.C.).

La proposition de loi de M. Defraigne prévoyait en son article premier une modification de l'article 275 C.C., visant à ramener à 23 ans l'âge minimum requis pour les deux époux, à l'article 2 une modification de l'article 276 C.C. tendant à porter la durée minimum du mariage à trois ans, et à l'article 3 l'abrogation de l'article 277 C.C., soit la suppression de toute limitation quant à la durée du mariage, de même que la suppression de l'âge maximum fixé pour la femme. Le quatrième et dernier article adaptait, compte tenu de ces modifications, l'article 289 du Code civil (et par conséquent aussi l'article 1297 du Code judiciaire, conçu dans les mêmes termes, mais qui n'est pas encore en vigueur).

La Chambre des Représentants a adopté toutes les dispositions de la proposition de loi initiale, sauf celle qui a trait à la durée minimum du mariage, qui serait portée à trois ans. Elle a estimé qu'il convenait de maintenir le minimum de deux ans, conformément à la législation actuelle.

En outre, la Chambre a complété le titre de la proposition par les mots « et de la séparation de corps par consentement mutuel », l'article 21 de la loi du 20 juillet 1962 ayant en effet ajouté à l'article 306 du Code civil un second alinéa qui prévoit que, dans les cas où les époux peuvent divorcer par consentement mutuel, ils pourront pareillement recourir à la séparation de corps.

Le texte a été adopté le 12 juin 1969 à l'unanimité et sans observation par la Chambre des Représentants.

A l'issue d'un court débat au sein de votre Commission de la Justice, le projet recueillit également l'unanimité des voix.

Après l'adoption de ce projet par le Sénat, les seules conditions qui resteront posées pour obtenir le divorce par consentement mutuel seront les suivantes :

1. il faudra que le mariage ait duré deux ans au moins;
2. il faudra que les époux aient atteint tous deux l'âge de 23 ans au moins.

Daarenboven blijft artikel 305 van het Burgerlijk Wetboek van kracht, dat bepaalt dat echtscheiding door onderlinge toestemming voor gevolg heeft dat de helft van de eigendom der goederen van de echtgenoten van rechtswege overgaan op de kinderen.

Uw Commissie laat opmerken dat in de Franse tekst van artikel 3 van het ontwerp van wet « le préalable ci-dessus prescrit » zou moeten gewijzigd worden in « les préalables ci-dessus prescrits », eensluidend met de huidige tekst van artikel 289 B.Wb. en 1297 Ger. Wetboek en dat deze wijziging als een materiële vergissing te beschouwen is.

Dit verslag is eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
L. ROMBAUT.

De Voorzitter,
M.-A. PIERSON.

Par ailleurs, l'article 305 du Code civil reste en vigueur, qui prévoit que le divorce par consentement mutuel a pour conséquence que la moitié des biens de chacun des époux sera acquise de plein droit aux enfants.

Votre Commission fait observer qu'à l'article 3 du projet, les mots « le préalable ci-dessus prescrit » doivent être remplacés par les mots « les préalables ci-dessus prescrits », conformément au texte actuel des articles 289 du Code civil et 1297 du Code judiciaire; il ne s'agit là que d'une modification de pure forme.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
L. ROMBAUT.

Le Président,
M.-A. PIERSON.